

BLAHOŠLAVENÍ MILOSRDNÍ, ČISTÉHO SRDCE I TI, KTEŘÍ PŮSOBÍ POKOJ

Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očistím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. (Ezechiel 36:25-27)

***

Nevím, kdo jste se dostali k tomu malému **domácímu úkolu**, který jsem minule navrhnul? Nejprve jste si na kus papíru měli napsat, po čem ve svém nitru doopravdy toužíte. Pak si udělat čas, přečíst si všechna Blahoslavenství a vrátit se ke svým zapsaným touhám. Má někdo chuť se sdílet?

I dnes bych se rád vrátil k Blahoslavenstvím, základem dnešního slova jsou verše 7-9 z Matoušova evangelia 5. kapitoly:

Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství. Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha. Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.

Jak už jsme si minule říkali, blahoslavenství mají zaslíbené odměny, ale mají také své protiklady.

Když se dívám na dnešní text, tak patrně bez větších potíží dokážu říci, jak se chová člověk nemilosrdný, člověk srdce nečistého a ten, kdo přináší rozkol. Protože to všechno jsem někdy sám na sobě zakusil, ale také byly okamžiky, kdy jsem sám byl nemilosrdný, měl postranní úmysly či zasel nepokoj.

Člověk nemilosrdný – je většinou bezohledně dravý, hledí jen na svůj prospěch a na druhé se neohlíží, se soudy druhých je hned hotový, spíš než po spravedlnosti volá o satisfakci a dovolává se především **svého** práva.

Ale co milosrdný člověk...

- ***Jak se vlastně projevuje? Čím je podle Vás typický?***

Tím, že druhé možná posuzuje, okolnosti rozsuzuje, ale přeci jen neodsuzuje druhé. Milosrdenství mám spojené především s amnestií a slitováním: ten, kdo je milosrdný, ví, kde leží spravedlnost a jaká by měla být odplata, ale přeci jen **nelpí na satisfakci a upouští od trestu** i u těch, kdo ho zasluhují.

Milosrdný člověk do příběhu druhých aktivně vstupuje s usmířením, s odpuštěním, s řešením, s pomocí. **Je tím, kdo se osobně nasazuje v bolesti a strádání druhých, a to i za cenu vlastní bolesti.** V určitém smyslu naše milosrdenství napodobuje či kopíruje Boží slitování a milosrdenství s námi.

V milosrdenství a milosti, které Vám někdo v těžké životní situaci projeví, náhle a naléhavě ucítíte vůni nebeské milosti. Je to něco, co Vás i přes momentální nepřízeň naplní, upokojí a vrátí to naději a rovnováhu do rozbouřených okolností.

K tomu, abychom se nasadili v milosrdenství, není třeba být výjimečný, nebo mít nějaké mimořádné prostředky. Milosrdenství ani tak nesouvisí s naší povahou. **Je to spíše otázka nastavení našeho srdce.**

- *Kdy naposledy Vám někdo projevil milost? Jak to vypadalo?*
- *Komu jste Vy naposledy projevili milost? Jak to vypadalo?*

Ten, kdo přináší druhým milost, sám nalézá milosrdenství v pravý čas – od druhých lidí, ale především od Hospodina.

Blaze tomu, kdo má pochopení pro nuzného, Hospodin ho ve zlý den zachrání.
(Žalm 41:2)

I milosrdný člověk může selhat, může na něj dopadnout tíseň okamžiku, ale právě tehdy může sám zakusit, že se mu navrací chléb, který kdysi pustil po vodě.

***

Nyní k lidskému srdci: všichni si docela dobře umíme představit člověka, který má nečisté srdce.

- *Jak se nečisté srdce neprojevuje?*

Ti, kdo nějak víc četli Bibli, zjišťují, že je to s tím naším srdcem všelijaké. Čteme, že nejpřevrácenější ze všeho je lidské srdce: je hrabivé a zatvrzelé, často bloudí. Podvod je pro něj přijatelný způsob jednání, vymýšlí záludnosti... Často se promění v ledový kámen.

Zároveň nás ale Bůh mnohokrát ujišťuje, že jemu jde hlavně a především o naše srdce. Protože na něm – na tom, co máme uvnitř, nejvíc záleží.

- *Jak se projevuje ten, kdo má čisté srdce?*

Je to člověk bez postranních myšlenek a úmyslů. **V myšlení, řeči i jednání je prostý, ve smyslu čitelný.** Jeho způsoby jsou tím, čemu říkáme svaté. Svědomí má čisté. Jeho srdce touží po dobrých věcech.

- *Znáte někoho, kdo má čisté srdce? Jak na Vás působí?*

Myšlení a jednání člověka, který má čisté srdce, ve Vás nezpůsobuje žádné pochybnosti. V jeho blízkosti se **cítíte v bezpečí** a přesto **trochu zneklidnění**, protože víte, že skrze něj se Vás nějak dotýká Boží přítomnost. Pokud je vedle Vás člověk čistého srdce, pak to Vás samotné nějak pozvedá. V přítomnost takového člověka chcete i Vy sami ze sebe dostat to nejlepší.

- *Jaké ujištění mají ti, kteří jsou čistého srdce?*

Ti, kdo mají čisté srdce, jsou ujištěni, že uzří Boha. Dá se tomu rozumět i tak, že se jim Bůh zjevuje.

Především se mu **Bůh dal poznat skrze Ježíše**. Doslova vepsal do nitra takového člověka, do jeho srdce, novou smlouvu a oživil jeho srdce. **Chladný kámen přetvořil na něco živého, pulsujícího, citlivého.** Alespoň tak jsme to četli úplně na začátku.

Člověk čistého srdce **poznává Boha v jeho Slovu, Duchu, ale i společenství** Božího lidu. Vnímá Boží jednání tam, kde ho jiní nevidí. Začíná nahlížet věci duchovní, věci lidskému oku neviditelné.

Když nad tím přemýšlím, čisté srdce by se mělo týkat každého, jehož srdce Bůh probudil k duchovnímu životu. To nové, čisté srdce bychom si měli hýčkat a udržovat ho ve stavu čistoty, nepouštět do něj zlobu, nezanášet ho nečistými myšlenkami, nenechat ho znovu zkamenět.

***

Nakonec se dostáváme k těm, kdo působí pokoj.

Pojďme se nejprve zamyslet nad těmi, kteří ve svém okolí nepůsobí pokoj.

- *Jak to může vypadat?*

Buď se projevují tím, že se sami snaží udržet se v klídku, v pokoji, bez ohledu na druhé a bez ohledu na to, že je kolem nich chaos. Anebo jsou vysloveným

protikladem – do vztahů aktivně zasévají rozbroje a rozeštvávají druhé kolem sebe. A někdy se z toho ještě radují.

- *A nyní kdo jsou ti, kdo působí pokoj? Jak je poznáme?*

Zdá se, že ani zde to příliš nesouvisí s povahou člověka. Víme, že někteří lidé jsou od přirozenosti pokojní, mírumilovní a přesto nemusí působit pokoj.

Být tvůrcem pokoje spíš znamená **nepřihlížet sporům z bezpečné vzdálenosti**, ale **aktivně se zapojovat** jako ten, kdo hledá cestu k druhým, k usmíření, k narovnání vztahů. Aktivně vstupovat do věcí znamená být **přípraven přinést obět'** – někdy dokonce tu nejvyšší, často čelit neporozumění a odmítnutí, také zranění a někdy i vážným ztrátám.

Takovým mužem čistého srdce, plným milosrdenství a snahou přinést pokoj druhým byl **Roméo Dallaire**. Muž, který velel mírovým jednotkám ve Rwandě. Usiloval o to, aby nedocházelo ke krveprolití ve střetu mezi Hutuy a Tutsii. Jeho nasazení v misi a rozčarování z toho, jak se svět k celé situaci postavil, ho dovedlo po návratu domů k pokusu o sebevraždu. Nakonec o konfliktu napsal knihu svědectví, která nese příznačný název – *Podat ruku d'áblu*. Sám ke konfliktům hovoří o tom, že: „*Vstupujeme do éry, kdy pomáháme a bojujeme za filosofii života, ideologii, že člověk je člověk. Všichni jsme stejní.*“

Nevím, jak je na tom s osobní vírou. Ale protože trochu znám jeho příběh, vidím v něm něco z toho, o čem jsme dnes společně mluvili.

Jaké mají zaslíbení ti, kteří působí pokoj? Jsou rozpoznáváni jako Boží synové, nebo se dá říci jako ti, kdo následují Boha – a jsou nazváni Božími syny.

Možná se nám tím otevírá nové porozumění tomu, co to znamená být tím adoptovaným Božím synem/dcerou. Znamená to, mimo jiné, být ochoten k oběti pro dobro druhých. Tak jako Ježíš byl ochoten k oběti pro dobro každého jednoho z nás. Díky němu máme pokoj s Bohem.

Ámen

Požehnání:

Hled'te, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. Proto jsme světu cizí, že nepoznal Boha. Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký jest. Každý, kdo má tuto naději v něho, usiluje být čistý, tak jako on je čistý. (1. Janův 3:1-3)

Petr Plaňanský (KS Nymburk 23. 2. 2020)